

Algemeen

Vrijheidsbeperkende maatregelen

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Bij uzelf, of uw familielid worden maatregelen genomen die de bewegingsvrijheid beperken. De arts of de verpleegkundige heeft dit met u besproken. In deze folder vindt u informatie over wat vrijheidsbeperking inhoudt en waarom en wanneer het wordt toegepast. Ook leest u wat u zelf kunt doen om uw naaste te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld het geven van informatie over hoe uw naaste het beste kan worden begeleid of de beste manier om met uw naaste te communiceren.

Vrijheidsbeperkende maatregelen

Vrijheidsbeperkende maatregelen in het ziekenhuis zijn alle maatregelen en acties die de bewegingsvrijheid van een patiënt beperken. Met vrijheidsbeperkende interventie bedoelt men soms 'fixatie' of vastbinden met een onrustband aan het bed. Naast 'fixatie' zijn er andere maatregelen die de bewegingsvrijheid van de patiënt beperken, zonder dat er sprake is van fixatie. Denk daarbij aan een extra laag bed, alarmsystemen in bed of stoel, bedhekken of cameratoezicht.

Visie van Alrijne rond vrijheidsbeperkende maatregelen

In Alrijne Ziekenhuis is het beleid dat zo min mogelijk wordt gefixeerd; er is dus een fixatiearm beleid. Dit houdt in: alleen fixeren als het echt niet anders kan, ofwel NEE tenzij. En als er dan gekozen wordt om iemand te fixeren, wordt dit gedaan met het meest aangewezen middel én zo kort als mogelijk is.

In het ziekenhuis zijn er twee redenen waarom voor vrijheidsbeperkende maatregelen kan worden gekozen, namelijk:

- om te vermijden dat u, of uw familielid zichzelf of anderen beschadigt.
- om de een noodzakelijke behandeling te kunnen geven.

Wanneer worden vrijheidsbeperkende maatregelen gebruikt?

Het besluit u of uw familielid in de vrijheid te beperken, wordt door de arts en de verpleegkundige genomen. Dit gebeurt volgens de wettelijke voorschriften die beschreven staan in de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO). Met u of uw familielid wordt het risico van letsel en de te nemen maatregelen besproken. Vaak vraagt de verpleegkundige in het opnamegesprek u al om toestemming om 'vrijheidsbeperking' te mogen inzetten als dit echt nodig mocht zijn. Dit doet de verpleegkundige zodat u zelf toestemming kunt geven, en het maakt het mogelijk met u en uw partner of familieleden naar alternatieven voor vrijheidsbeperking te zoeken. Zo kan uw familielid bijvoorbeeld bij u op de kamer komen slapen (rooming-in).

In noodsituaties is de verpleegkundige verplicht u in de vrijheid te beperken. De verpleegkundige overlegt dit zo spoedig mogelijk met een arts. Uw toestemming wordt in dit geval ook zo snel mogelijk achteraf gevraagd (als dit 's nachts gebeurt, dan zo vroeg mogelijk in de ochtend. Tenzij anders met uw contactpersoon afgesproken).

Alternatieven voor vrijheidsbeperking

Vrijheidsbeperking is altijd de laatste keuze. Er zijn enkele alternatieven, bij verwardheid, waar ook u, uw partner of familie een aandeel in kunnen hebben, zoals:

- aanwezigheid van familie buiten bezoektijden, als dit helpt onrust en verwardheid te verminderen (ook in de nacht). Bespreek dit met de verpleegkundige.
- spreiding van het aantal bezoekers over de dag. Eén bezoeker tegelijk is beter dan meerdere. Bespreek dit met de verpleegkundige.
- te zorgen voor een foto's of een kalender, en het bespreken van datum, tijd en plaats;
- regelmatig vertellen waar (u) de patiënt zich bevindt en wat er aan de hand is;
- uw loophulpmiddel (bijv. rollator) van thuis mee te nemen;
- uw stevige niet gladde schoenen (en kousen) mee te nemen;
- de omgeving overzichtelijk te houden en geen obstakels te laten staan;
- niet teveel spullen op uw nachtkastje te zetten, zodat bij omgooien weinig of geen schade wordt veroorzaakt;
- de activiteitenbegeleiders van de huiskamer voor ouderen in te schakelen. Zij kunnen in overleg bij de patiënt blijven. Bespreek dit met de verpleegkundige;
- als uw familie aanwezig is de kans op letsel kleiner. Vraag de verpleegkundige of de vrijheidsbeperkende interventie eventueel tijdens het bezoek kan worden verwijderd of verminderd.

Vragen

Een vrijheidsbeperkende maatregel kan ingrijpend zijn. Wij kunnen ons voorstellen dat u na het lezen van deze folder nog vragen hebt. Deze kunt u altijd stellen aan de verpleegkundige of arts. U kunt een afspraak maken met de behandelende arts via de verpleegkundige van de afdeling.